

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Oponent práce

Autor/ka práce: Bc. Marie Ročovská

Studijní program: Učitelství VVP: ČJ – D

Název práce: Filmová adaptace ve výuce literatury na střední škole: Spalovač mrtvol

Vedoucí práce: PhDr. Filip Komberec, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Karel Starý, Ph.D.

A. Požadované náležitosti závěrečné práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl/e	Jasně formulované a adekvátní typu a charakteru práce.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Není formulován.
2. Práce s informačními zdroji, dodržení formálních pravidel.	Reprezentativní zdroje (množství a kvalita, aktuálnost, příp. zahraniční zdroje, vhodně vybrány a správně citovány dle zvolené citační normy.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury.	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím apod.	Nevyhovuje.
3. Úroveň jazykového projevu	Vhodná pravopisná a stylistická úroveň.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice	Výraznější nedostatky, např.:	Nevyhovuje.
4. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Není formulován.
5. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, rozsah)	Ano	Neúplné:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje.

B. Kvalita závěrečné práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem: A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje, NP = nelze posoudit

Kritérium	A	B	C	N	NP
Orientace v pojednávané problematice, v níž se odráží znalost relevantních pramenů a odborné literatury.	A	B	C	N	NP
Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení. Terminologie je korektní a jednotná.	A	B	C	N	NP
Logická struktura výkladu, návaznost jednotlivých kapitol, obsah vytváří logický celek.	A	B	C	N	NP

¹ Jako předloha pro kritéria a hodnocení sloužila šablona Katedry preprimární a primární pedagogiky PedF UK. Děkujeme za možnost její úpravy a využívání.

Funkční provázanost teoretické a empirické/praktické části, pokud mají práce tuto strukturu.	A	B	C	N	NP
--	---	---	---	---	----

Kritérium	A	B	C	N	NP
Popis metodologie: popis metod, analýzy, a/nebo zdůvodnění empirických postupů aj. ve vztahu k cílům práce.	A	B	C	N	NP
Úroveň interpretačních (interpretačně-analytických) dovedností, schopnost reflexe tématu či získaných dat.	A	B	C	N	NP
Originalita zpracování: zpracování práce svědčí o tvůrčím zaujetí autora a jeho samostatném uvažování o řešené problematice.	A	B	C	N	NP

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/autorce závěrečné práce:

Marie Ročovská si pro svou diplomovou práci vybrala téma filmové adaptace literárního díla, konkrétně román L. Fukse Spalovač mrtvol. Téma filmových adaptací je poněkud ošidné, protože někteří studenti mají tendenci je sledovat místo četby literárních děl. O to důležitější je s filmovými ukázkami systematicky pracovat ve výuce během studia. Nesouhlasím s autorkou DP, že je nutné vždy shlédnout celý film ve škole. Vhodně zvolené ukázky mohou k shlédnutí žáky motivovat. Je to analogické jako s literárními díly. V podmínkách běžné výuky se dá zvládnout báseň či povídka, ale většina literárních děl ne. Právě výběr vhodných ukázek odhalí didaktické schopnosti učitele. Ve výjimečných případech je možné shlédnout celou filmovou adaptaci, ale musí být jasně stanoveny cíle, ke kterým je tento unikátní prožitek využít a rozhodně by měly cíle směřovat výše než k jednomu románu. Je možné na jednom románu ukázat, co dělá román románem, a k tomu i využít filmovou adaptaci. Je pak v podstatě jedno jestli to je Spalovač mrtvol nebo Žert či Ostře sledované vlaky.

Jak autorka správně píše, měl by učitel film dobře znát a uvědomovat si jeho didaktický potenciál. Nemůže sice automaticky předpokládat, že když je pro něj shlédnutí filmové adaptace silným zážitkem, že to tak automaticky bude fungovat i u jeho studentů. Nicméně literární i filmové dílo, které v učiteli zanechalo hlubokou stopu je nutnou, nikoli však postačující, aby podobný zážitek zprostředkoval někomu dalšímu.

Teoretická část se opírá o relevantní domácí zdroje. Postrádám větší množství zahraniční literatury.

Autorka dobře vystihuje, že zážitek shlédnutí filmu může být využit v rámci mezipředmětových vztahů v dalších předmětech jako je dějepis (zde naznačený kontext literárního díla i doba vzniku románu). Historický kontext díla je vždy důležitý, ale jádro sdělení literárního díla není faktografické. Zvláště pro román jsou klíčové proměny, kterými prochází hlavní postavy.

Zajímavé jsou výsledky praktické části, které odhalují, jak studenti reagovali. Citáty určené k evokaci jsou hodně náročné. Domnívám se, že reakce na poslední z nich může být tím, že první dva byly hodně náročné. Realizace lekce je popsána výběrovými ilustrativními odpověďmi žáků. Ocenil bych systematictější metodologický přístup při prezentování výsledků. Postrádám základní poučenost ve výzkumné metodologii (absence metodologické odborné literatury) a kritickou sebereflexi autorky, která by obsahovala uvědomění si limitů zvoleného přístupu.

Diplomová práce vykazuje i některé formální nedostatky v citační normě, „překlepy“ a vyjadřovací neobratnosti jako „přinutit“ žáky. Celkově hodnotím diplomovou práci Marie Ročovské jako zajímavý pokus o propojení literárního díla a jeho filmové adaptace.

D. Otázky k obhajobě

1. Jak se liší filmová řeč od literárního díla?
2. Jak byste příště dělala ve výuce jinak?

Předložená práce splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ prací a nevykazuje žádnou shodu v systému Theses.cz ani Turnitin s jiným dokumentem.

Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 28. 8. 2024

Podpis